

Dokumenttyp Verksamhetsberättelse	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 1	Antal sidor 6
Dokumentägare Anna Skogstam Smittskyddsläkare	Fastställare Anna Skogstam Smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2022-01-01	Giltig t.o.m. 2022-12-31

Verksamhetsberättelse 2022 Smittskydd Värmland

Innehåll

Verksamhetsberättelse 2022 Smittskydd Värmland	1
Smittskydd Värmland	2
Ekonomi	2
Personal	2
Administration	2
Smittskydd	2
Folkhälsomyndigheten	2
Säkerhets- och beredskapsavdelningen	2
Central provtagningsadministration och smittspårning	2
Smittspårarverktyget	2
Samverkan med Länsstyrelsen Värmland	2
Samverkan med andra smittskyddsenheter	3
Samarbete med skolsköterskornas nätverk	3
WermlandsSmittan och nyhetsbrev	3
MRSA-team	3
STI – central smittspårning	3
SRHR	3
Utbildning och information	3
HYFS (Hygien i förskolan)	3
Vaccinationer	3
Influensavaccination	4
Pneumokockvaccination	4
TBE-vaccination	4
Covid-19-vaccination	4
Vårdhygien	5
Utbildningsinsatser	5
Upphandlingar	5
Hygienpriset	5
Basala hygienrutiner och klädregler	5
Byggnation	5
Vårdrelaterade infektioner (VRI)	5
Kommunal vård och omsorg	5
Uppföljande hygienrund vårdenheter inom regional och kommunal vård och omsorg	5
Strama Värmland	6

Smittskydd Värmland

Ekonomi

Målet är utfall inom nettokostnadsram och ekonomi i balans vilket uppnåddes under 2022. Den största kostnaden i verksamheten utgörs av personalkostnader.

Personal

Under det mest intensiva pandemiarbetet 2020 och 2021, gick en av hygiensjuksköterskorna över till att arbeta som smittskyddssjuksköterska, vilket permanentades under 2022. Under 2022 slutade ytterligare en hygiensjuksköterska samt biträdande smittskyddsläkare på Smittskydd Värmland. Hösten 2022 rekryterades en ny biträdande smittskyddsläkare på 50 procent. Rekrytering av ny hygiensjuksköterska har pågått under 2022, men tjänsten har inte kunnat tillsättas vid årets slut.

Administration

Smittskydd Värmland har under 2022 påbörjat ett arbete med dokumenthanteringsplan och arkiveringsplan i samarbete med Regions Värmlands arkivarie.

Smittskydd

Folkhälsomyndigheten

Sedan flera år har Smittskydd Värmland deltagit i återkommande veckomöten mellan Folkhälsomyndigheten och Sveriges alla smittskyddsenheter.

Under året har ett flertal s.k. dialogmöten i aktuella frågor mellan Folkhälsomyndigheten och smittskyddsläkarna i landet hållits som komplement till de återkommande veckomötena.

Säkerhets- och beredskapsavdelningen

Uppdatering av pandemi- och epidemiberedskapsplan i samarbete med säkerhets- och beredskapsavdelningen har påbörjats. En risk- och sårbarhetsanalys (RSA) har genomförts för Smittskydd Värmland – även detta i samarbete med säkerhets- och beredskapsavdelningen.

Central provtagningsadministration och smittspårning

Smittskydd Värmland och Central provtagningsadministration och smittspårning (CPS) har haft ett nära samarbete kring provtagning och smittspårning av covid-19 för att vid behov kunna eskalera insatser vid ökad smittspridning.

Smittspårarverktyget

Smittspårarverktyget finns kvar som ett verktyg (webbapplikation) i Region Värmland, men är för närvarande inte i bruk då smittspårning av covid-19 hos allmänheten avslutades den 9 februari 2022.

Samverkan med Länsstyrelsen Värmland

Smittskyddssjuksköterska och smittskyddsläkare har bjudits in att delta i möten med länets miljö- och hälsoskyddsinspektörer två gånger per år. Länsveterinär sammankallande. Under 2022 har Smittskydd Värmland inte haft möjlighet att delta på möten, men har inför och efter varje möte haft kontakt med länsveterinär i aktuella och gemensamma frågor.

Under pandemiåren 2020–2021 har Smittskydd Värmland haft regelbundna möten, tillsammans med övriga representanter från Region Värmland, med Länsstyrelsen. Dessa möten kunde avvecklas under våren 2022 då samhällsrestriktioner och smittspårning av allmänheten upphörde.

Smittskyddsläkare och länsveterinär har under året haft kontakter utifrån aktuella ärenden.

Smittskyddsläkaren har föreläst om på Regional samverkanskurs (RSK) som anordnas av Länsstyrelsen i samarbete med Region Värmland.

Samverkan med andra smittskyddsenheter

Smittskydd Värmland har varit värd för det årligen återkommande smittskyddsmötet STUDIE-AX med deltagare från sex andra smittskyddsenheter. Mötet hölls på Dömle herrgård hösten 2022 efter ett två års långt uppehåll.

Samarbete med skolsköterskornas nätverk

Skolsköterskorna har en viktig roll i hantering av smittsamma sjukdomar på skolor. Smittskydds-sjuksköterskorna har regelbunden kontakt med nätverket för de medicinskt ansvariga skol-sköterskorna.

WermlandsSmittan och nyhetsbrev

Ett nummer av WermlandsSmittan har publicerats under 2022, där huvudtemat var kliniskt anmälda fall enligt smittskyddslagen. Utöver det har två nyhetsbrev publicerats med aktuella ämnen.

MRSA-team

Smittskyddsläkare och smittskyddssjuksköterska har deltagit i gemensamma möten med representanter från infektionskliniken.

STI – central smittspårning

Smittskydd Värmland är sammankallande för gemensamma möten med representanter från STI-mottagningen och Ungdomsmottagningen Druvan.

Under året har administratör och smittskyddssjuksköterska utarbetat rutin för att vid paragraf-ärenden kunna använda sig av 1177.se.

SRHR

Smittskyddssjuksköterska har deltagit i möten under 2022 tillsammans med folkhälsostrateg.

Utbildning och information

Smittskyddsläkare och smittskyddssjuksköterskor har deltagit i ett flertal undervisningstillfällen för vårdpersonal i olika ämnen och grupperingar under året:

- Smittskyddsläkare har föreläst för ST-läkare om Smittskyddsjuridik och Biologiska hot samt föreläst på allmänmedicins Allmöten och för länets distriktssjuksköterskor i olika teman.
- Biträdande smittskyddsläkare har föreläst för hygienombud i samband med hygienombudsträffar samt för allmänmedicin på Allmöten.
- Smittskyddssjuksköterskorna, hygiensjuksköterskorna, Stramaläkare, vårdhygienläkare och biträdande smittskyddsläkare har vid två tillfällen under året undervisat AT- respektive BT-läkare i föreläsning om smittskydd, vårdhygien och Strama.
- Smittskyddssjuksköterskorna och biträdande smittskyddsläkare har undervisat i aktuella ämnen i samband med hygienombudsträffar.
- Smittskyddsläkare och i viss mån biträdande smittskyddsläkare har haft frekventa media-kontakter – periodvis dagligen – under hela året.

HYFS (Hygien i förskolan)

Smittskydd Värmland har i samarbete med barnhälsovården genomfört två undervisningstillfällen via Teams för rektorer, förskolepersonal och BVC-sköterskor.

Vaccinationer

Nationella vaccinationsprogram regleras genom smittskyddslagen. Förändringar i programmen föreslås av Folkhälsomyndigheten och beslutas av regeringen. När det gäller vaccination mot covid-19, baseras genomförandet på en överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR.

Smittskydd Värmland medverkar i samordning och uppföljning av nationella program. Samverkan sker med elevhälsan och barnhälsovården, som är utförare av skolvaccinationer respektive

barnvaccinationer samt med infektionskliniken och Vaccination Värmland som under 2022 utfört majoriteten av vaccinationer av vuxna.

Läkare från Smittskydd Värmland har

- varit ordförande i vaccingruppen som är en terapigrupp i Läke-medelskommittén
- medverkat i Ledningsgrupp vaccination och Medicinsk vaccinationsgrupp. Den senare har avslutats.
- deltagit i nationella vaccinationsmöten med Folkhälsomyndigheten
- deltagit i regionens planeringsmöten med vaccinleverantörer för influensa respektive pneumokockvacciner.

Verksamheten besvarar fortlöpande vaccinationsfrågor från hälso- och sjukvården, media och allmänheten. Vaccinationskampanjen mot säsongsinfluensa har letts av Ledningsgrupp vaccination där Smittskydd Värmland ingår. Ledningsgrupp vaccination leder även vaccinationsarbetet avseende vaccination mot covid-19, TBE samt pneumokocker.

Influensavaccination

Andelen vaccinerade mot säsongsinfluensa i Värmland inom gruppen 65 år eller äldre har ökat successivt ett antal år och var säsongen 2021/2022 högst i landet på 81 procent av personer 65 år och äldre. Värmland var först i Sverige att nå WHO:s vaccinationsmål för influensa som är 75 procent av personer 65 år och äldre.

Pneumokockvaccination

Pneumokockvaccination av riskgrupper blev 1 januari 2020 kostnadsfritt i Värmland efter politiskt beslut. Detta kommunicerades till hälso- och sjukvården men en planerad informationskampanj till allmänheten hösten 2020 sköts upp på grund av pandemin eftersom man vid planering tillsammans med allmänmedicin befarade att det skulle bli svårt att hantera en kraftigt ökad efterfrågan samtidigt med influensavaccination under andra förutsättningar.

Från och med 1 december 2022 gäller det nationella vaccinationsprogrammet för riskgrupper. Det ska säkerställas att de som löper en ökad risk att bli smittade eller allvarligt sjuka av en infektion erbjuds ett skydd genom vaccination. Vaccinationsprogrammet inkluderar idag endast pneumokock-infektioner.

Under 2022 har pneumokockvaccinationer erbjudits av Vaccination Värmland och riktad information har gått ut till allmänheten om möjligheten att vaccinera sig mot pneumokocker. Detta har gett bra effekt med ett ökat antal givna vaccinationer. En framgångsfaktor har varit att vaccination mot pneumokocker har erbjudits samtidigt som vaccination mot influensa.

TBE-vaccination

Antalet TBE-vaccinationer administrerade av Region Värmland har efter en topp 2018 successivt minskat. Dock har utbudet av bland annat TBE-vaccinationer från privata aktörer i Värmland ökat påtagligt senaste året. Det vore önskvärt att få in data från även de privata aktörerna vilket vi i nuläget saknar. Under 2022 har Vaccination Värmland kunnat erbjuda TBE-vaccinationer vilket har medfört att antalet givna vaccinationer har ökat.

Covid-19-vaccination

Smittskydds webbsida har fortlöpande uppdaterats med vaccinrelaterad information riktad till i första hand vaccinatörer inom hälso- och sjukvården och den kommunala vården. Värmland har jämförelsevis hög andel vaccinerade mot covid-19.

Övrigt

Under året har läkare från Smittskydd Värmland medverkat i bedömning och beredning av två politiska initiativ avseende vaccinationer. Det har gällt dels en motion avseende avgiftsfri vaccination mot TBE för barn och unga i Region Värmland, dels initiativ till avgiftsfritt äldrevaccinprogram.

Vårdhygien

Utbildningsinsatser

Smittskydd Värmland har haft ett flertal utbildningsinsatser för vårdpersonal både inom kommunala och regionala verksamheter. Det har hållits regelbundna hygienombudsträffar för hygienombuds- nätverket både inom slutenvård och öppenvård. Sammanlagt har fyra hygienombudsträffar genomförts (två gånger vardera för sluten- respektive öppenvård).

Under hösten hade vi temat ”att förebygga vårdrelaterade sårinfektioner”. I detta tema ingick att tillsammans med Kliniskt träningscentrum, KTC, göra en utbildningsfilm om sårodling.

Hygiensjuksköterskorna har tillsammans med smittskyddssjuksköterskorna, Stramaläkare, vårdhygienläkare och biträdande smittskyddsläkare deltagit i undervisning av AT- respektive BT-läkare i samband med föreläsning om smittskydd, vårdhygien och Strama.

Under året har en ny utbildningsfilm om basala hygienrutiner spelats in, som nu finns på utbildningsplattformen.

Upphandlingar

Hygiensjuksköterskorna har deltagit i flera av Region Värmlands materielgrupper för att ge rekommendationer ur ett vårdhygieniskt perspektiv inför upphandling av förbrukningsartiklar. Hygiensjuksköterskorna har bland annat deltagit i textilupphandling för Region Värmland.

Hygienpriset

Samtliga verksamheter inom Region Värmland fick inbjudan till att söka hygienpriset. För att kunna söka behövde enheten arbeta med ett aktivt förbättringsarbete och vissa andra kriterier skulle även vara uppfyllda. Priset delades ut på Handhygienens dag den 5 maj 2022.

2022 tilldelades kirurgavdelning 5 och 6, Centralsjukhuset Karlstad priset.

Basala hygienrutiner och klädregler

Regionens enheter mäter kontinuerligt följsamheten till basala hygienrutiner och klädregler (BHK), med mål att mäta varje månad.

Smittskydd Värmland följer och deltar i analysen av resultatet i samarbete med Patientsäkerhetsenheten. Färre enheter har under 2022 gjort följsamhetsmätningen och i resultaten kan man hos flera enheter se en lägre följsamhet av basala hygienrutiner. Planering av åtgärder för fler registreringar och bättre följsamhet för 2023 har påbörjats.

Byggnation

Vårdhygien har deltagit i expertgruppen för Nya CSK. Vårdhygien har också deltagit i ett flertal andra byggprojekt i öppen- och slutenvård samt inom kommunal vård och omsorg.

Vårdrelaterade infektioner (VRI)

Under 2022 har PPM-VRI-mätningar genomförts tre gånger inom slutenvården.

Kommunal vård och omsorg

Upprättande av dokumentet [Vårdhygienisk strategi för Värmlands kommuner](#) har arbetats fram i samarbete med medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS). Strategin har förankrats i socialchefsgruppen och gäller från och med 2022-06-27.

Vårdhygien har deltagit i ett nätverk för vårdhygieniska frågor för kommunal vård där de medicinskt ansvariga sjuksköterskorna (MAS) från alla kommuner ingår samt utvalda sjuksköterskor med vårdhygieniskt ansvar. Nätverket har haft teammöten ca en gång i veckan.

Uppföljande hygienrund vårdenheter inom regional och kommunal vård och omsorg

Under 2022 genomfördes uppföljande hygienrund i flera olika verksamheter inom regionen och i flera kommuner.

Strama Värmland

Samverkan mot antibiotikaresistens. Under 2022 har arbetet med att strukturera om Strama-organisationen fortsatt.

Tillsammans med Lars Matthiessen och Hampus Robertsson har vi skapat en "Antibiotikablomma" i likhet med det verktyg som redan använts för att åskådliggöra all läkemedelsförbrukning på vårdvalsenheterna. I grunden är det ett spindeldiagram där vi valt ut ett antal kvalitetsparametrar från SKR:s "PrimärvårdsKvalitet" som utgör armarna i diagrammet. Under våren 2022 hade vi möten med alla vårdvalsenheter, återkopplade enhetens siffror och hade en kort diskussion om de problemområden som kunde identifieras. Vi upprepade detta under hösten 2022 tillsammans med en kort presentation kring den historiska utvecklingen och de problemområden vi identifierat både generellt och specifikt för den berörda enheten.

Hösten 2022 hade vi ett möte tillsammans med Madelene Johanson där vi bland annat beslutade att utse en "Stramaansvarig" läkare på varje vårdvalsenhet. Lars Matthiessen arbetar på en uppdragsbeskrivning.

Under våren 2022 skickades en skrivelse till Hälso- och sjukvårdsledningen med begäran om förstärkt resurs till Strama. Även Stramas organisatoriska tillhörighet diskuterades. Detta resulterade i att vi i september kunde anställa en stramaordförande på 60 procent. Processen mynnade också ut i ett beslut att flytta Strama Värmland organisatoriskt till att tillhöra område vårdkvalitet från och med 2023-01-01.

Inom slutenvården har arbetet med antibiotikaprofylax vid kirurgi fortsatt och nya profylaxrutiner är färdigställda för ortopedi, kärlkirurgi och allmän kirurgi. Vi har avvaktat med urologin där ett nationellt arbete pågår och snart skall vara färdigställt.

Hösten 2022 gjordes en hemställan till regionledningen att regionen skulle anta Stramas uppdaterade 10-punktsprogram som grund för arbetet mot uppkomst och spridning av antibiotikaresistens.

Vidare skickades en begäran att få delta som pilotsjukhus i projektet "Antibiotikasmarta sjukhus". I december togs beslut i Hälso- och sjukvårdsledningen att regionen skulle ställa sig bakom Stramas uppdaterade 10-punktsprogram mot antibiotikaresistens inom vård och omsorg i 2022 års version. Vidare beslutades att Region Värmland ska ansöka om att få bli pilotverksamhet inom projektet Antibiotikasmarta sjukhus.

Arbete med att återstarta "Antibiotikasmarta sjuksköterskor" inom slutenvården har påbörjats och kontakt är tagen med avdelningschefen på vårdavdelning 33 där man tidigare arbetat med detta.

Tillsammans med vårdhygien har Strama under hösten arbetat för att få tillbaka Infektionsverktyget och detta arbete kommer att påbörjas tidigt 2023.

Strama har under hösten också inlett ett informellt samarbete med Region Kronoberg och Region Jönköping för utbyte av erfarenheter från stramaarbete inom slutenvården.

Uppföljning av kvalitetsmått för antibiotikaförbrukning för Region Värmland har gjorts kontinuerligt under året i samband med Strama Värmlands kvartalsrapporter [Antibiotikaförbrukning, kvartalsrapporter - Region Värmland \(regionvarmland.se\)](#).

Smittskydd Värmland

Anna Skogstam
Smittskyddsläkare